

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 141-1908)

Originalt emne

Næringsvæsen

Næringsvæsen/Forskellige Næringsdrivende

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 11. juni 1908](#)
- 2) [Byrådsmødet den 18. juni 1908](#)
- 3) [Byrådsmødet den 27. juli 1908](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 11. juni 1908 - side 9

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 141-1908)

Det vedtoges at anbefale det fra Ejeren af Hotel "Nøjsomhed" fremsendte Andragende om Tilladelse til uanset Bestemmelserne i Lov Nr. 121 af 20. April 1906 i ovennævnte Hotel at drive Gæstgiveri med Ret til at beværte andre end dem, der herbergeres i Hotellet.

Uddrag fra byrådsmødet den 18. juni 1908 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 141-1908)

Det i forrige Møde fremlagte

Andragende fra Ejeren af Hotel "Nøjsomhed" om Tilladelse til uanset Bestemmelserne i

Lov Nr.

121 af 20. April 1906 i ovennævnte Hotel at drive Gæstgiveri med Ret til at beværte andre end dem, der herbergeres i Hotellet, forelaa atter til Behandling.

Formanden oplyste, at Andragendet forelaa til fornyet Behandling, fordi det siden sidste Møde var blevet ham meddelt, at Andrageren var en Mand, der ikke burde have Byraadets Anbefaling. Dersom der imidlertid ikke var ganske bestemte Grunde til Stede, maatte det dog anses for vanskeligt at nægte Anbefalingen.

Sabroe meddelte, at Andrageren, en forhenværende Gaardejer Sørensen, havde lavet en Udlaansforretning, der tog ikke mindre end 36 pCt. p a. Af Panteregisteret kunde det ses, at Manden drev en saadan Geschäft, saa det forekom ham urigtigt at give en saadan Mand en Begunstigelse.

Jul. Andersen kunde godt gaa med til at nægte at anbefale, men gik ud fra, at der ikke blev angivet, af hvilken Grund Anbefalingen blev nægtet. Forøvrigt kunde det vel betragtes som givet, at Ministeriet alligevel bevilgede Andragendet, saaledes som det havde givet adskillige Krobevillinger, uagtet Sogneafstemninger havde udtalt sig derimod.

Simonsen syntes ikke, Byraadet kunde være medansvarlig for, at en saadan Mand fik en Gæstgiverbevilling. Det var en Fejl ved Lovgivningen, at en Mand, der tog 36 pCt., ikke kunde straffes; men i ethvert Tilfælde kunde man da ikke anbefale, at en saa hjerteløs Mand fik Ret til at drive Gæstgiveri, da Stillingen som Gæstgiver netop krævede hensynsfulde Folk. En Mand som Ansøgeren kunde man vente sig alt af. Hvis Ministeren imidlertid havde en saadan Sympati med Aagerkarle, at han alligevel meddelte Dispensationen, maatte Ministeren bære Ansaret.

Formanden ansaa det for vanskeligt at nævne Grunde for Nægtelsen af Byraadets Anbefaling.

Müller syntes ikke, Byraadet skulde vige tilbage for at angive Grunden til Nægtelsen efter de paalidelige og offentlige Oplysninger, der forelaa.

Jul. Andersen var enig med Hr. Simonsen i, at en saadan Mand var uskikket til at drive Beværtning; men han holdt ikke af paa nuværende Tidspunkt at angive Grunden til Nægtelsen. Hvis Ministeren vilde spørge om Grunden, var Forholdet noget anderledes.

Vestesen gjorde gældende, at Manden i Virkeligheden ikke havde begaaet nogen ulovlig

Handling, og at man ikke kendte hans Risiko og virkelige Udbytte. Pantelaanervirksomhed beklippede ikke en Mands Hæderlighed, og det kunde dog tænkes, at Folk, der laante mod at deponere Pant, kom til at betale langt højere Renter, end her var Tale om. Hvis Andrageren nu tilmed gik over i anden Virksomhed, var man jo ogsaa færdig med hans Udlaansforretning. Han havde absolut ikke Sympati med Andragerens Forretning; men han syntes dog, man var for langt ude, naar man vilde benytte de fremkomne Oplysninger.

Simonsen hævdede, at Andrageren efter alle Oplysninger at dømme var en Mand, der for Penge kunde indlade sig paa alt. Han saa ingen Grund til overfor Ministeren at skjule, hvorfor man ikke kunde anbefale Andragendet, og han tvivlede stærkt om, at Ministeren vilde tilstaa Dispensationen, hvis han fik de Oplysninger, som "Demokraten" for nogle Dage siden indeholdt om denne Mand. Ganske vist havde Manden ikke begaaet nogen ulovlig Handling, men der foregik saa meget, om hvilket det kunde siges at være sørgeligt, at det ikke kunde straffes. Sammenligningen med Pantelaanerne passede ikke ganske, da der dog blev ført nogen Kontrol med Pantelaanervirksomhed, og da det tiloversblevne ved Salg af Panter blev tilbageleveret.

Nørgaard mente, at Sagens Afgørelse beroede paa, hvad der mentes med Byraadets Anbefaling. Han for sit Vedkommende var ikke klar over, om det var Mandens Hæderlighed, der skulde attesteres, eller om det var om Beværtningen, Byraadet skulde udtale sig. Han syntes ikke, der forelaa tilstrækkeligt Bevismateriale, og fandt, at man først, naar der forelaa Bevis for, at Manden havde opført sig hensynsløst overfor Kunder, kunde tale om Manden som et daarligt Subjekt. Iøvrigt var det et stort Spørgsmaal, om en saadan Udlaansforretning var saa indbringende, som man mente, for Risikoen var sikkert fænomenal stor. Pantelaanerne havde Sikkerhed, men for Forretninger som denne var Sikkerheden som oftest betydningsløs. Hvis det kunde bevises, at Manden havde drevet Forretningen gement, kunde han være med til at nægte at anbefale; men han kunde ikke tilraade, at man underrettede Ministeren om Grunden, med mindre der kunde fremlægges klare Beviser. I en saadan Sag maatte Byraadet staa paa meget fast Grund.

Formanden oplyste, at Loven ikke pegede paa, hvad Byraadet skulde udtale sig om, men kun gav Ministeren Bemyndigelse til at dispensere, naar Dispensation skønnedes at være nødvendig for at bevare en gammel Forretning.

Han troede, man saa noget forkert paa Begrebet Aager, og hævdede, at Udviklingen gik i Retning af at ophæve dette Begreb, som Lovgivningen havde forladt. Det var en Skønssag,

hvor mange Procent der burde tages, naar der var Udsigt til, at Kapitalen kunde tabes.

Sabroe havde af Panteregisteret set, at Manden havde rigelig Pant og desuden Kautionister. Han syntes ikke, der kunde være Tvivl om, at det her drejede sig om en snavs Forretning. Forøvrigt gik Handelen om Hotellet vel tilbage, hvis Dispensationen ikke blev givet.

J. C. Petersen vilde nødig forsvare de høje Renter, men troede dog ikke, Byraadet havde Lov til at sætte sig til Doms over Manden. Hvis Manden ikke var pletfri, kunde han ikke faa Borgerskab som Gæstgiver, og her spurgtes der kun om, om der var Fare for, at Forretningen kunde blive ødelagt, eller om dens Opretholdelse var nødvendig for Publikum. Det sidste kunde nok i nogen Maade siges om Hotel "Nøjsomhed", som var en gammel Forretning, der saa godt som udelukkende blev søgt af Landboere. Der naaedes derfor næppe noget ved at nægte at anbefale, da Ministeren sikkert gav Bevillingen alligevel. Det var desuden en egen Sag at beskyldte en Mand for at være Aagerkarl overfor Ministeren.

Simonsen bad dem, der vilde stemme imod Anbefalingen, anmode om at faa en Tilføjelse derom tilført Protokollen og medsendt til Ministeriet. En Forretning som den paagældende var i høj Grad farlig for Samfundet, da det var meget vanskeligt at komme ud af en saadan "Menneskeven"s Kløer, naar man først engang var kommet i dem. Han troede ikke, at disse Udlaanere havde slet Sikkerhed for deres Penge; men Grunden til, at de sjældent blev rige ved deres Forretning, laa som Regel i, at de havde for lille Kapital at arbejde med.

Jakob Jensen oplyste, at der paa Hotel "Nøjsomhed" sagdes at blive spillet meget højt. Det vilde derfor være meget forkert at give en Mand som Andrageren Anledning til at fortsætte sin Virksomhed under saadanne Omstændigheder. Han syntes, at Byraadet skyldte Ministeriet Oplysning om Grunden til, at Anbefalingen blev taget tilbage, men han var enig med Hr. Nørgaard i, at Beviserne maatte være sikre.

Nørgaard fandt, at der efter Loven kun skulde skønnes over Forretningen, men ikke over Manden. Hr. Jakob Jensens Oplysning om det høje Spil syntes ham derfor snarere at være Grund til ikke at anbefale. Paa den Basis kunde han være med til at nægte Anbefalingen. Skulde man saa ønske at underrette Ministeriet om Mandens Forretning, kunde dette jo ikke være vanskeligt ad anden Vej.

Filttenborg gjorde opmærksom paa, at en Erklæring som den af Hr. Nørgaard paapegede vilde forringe Ejendommens Værdi. Det forekom ham at være rigtigst at anbefale, hvis

Manden vilde afgive en Erklæring om, at han vilde ophøre med sin Udlaansforretning.

Müller hævdede, at det var en Begunstigelse, Manden vilde opnaa, og at man overfor en Begunstigelse maatte have Lov til at tage personlige Hensyn. Hotelvirksomheden kunde jo desuden godt fortsættes, og forøvrigt var der Beværtninger nok. Han maatte vedblivende fraraade at give nogen anbefaling.

Nørgaard mente ligesom Hr. Filtenborg, at Ejendommens Værdi vilde blive forringet, og vilde man gaa med til det, maatte man have fast Grund at staa paa. Maaske vilde det være rigtigst at indhente Oplysninger om, hvorledes "Nøjsomhed" var blevet drevet.

Formanden havde altid anset "Nøjsomhed" for et særdeles godt Gæstgiveri.

Sabroe syntes, at Hr. Nørgaard nu gik haardere til Værks end dem, der vilde have Anbefalingen nægtet paa Grund af Mandens Forretning. Han vilde foreslaa at nægte Anbefalingen og at lade Nægtelsen ledsage med en Udskrift af Panteregisteret.

Jul. Andersen troede ikke, at "Nøjsomhed" i og for sig var værre end alle andre Værtshuse; men det var en Kendsgerning, at det i mange Aar havde været kendt som et Samlingssted for Spillere. Den Slags Ting var det imidlertid vanskeligt at skaffe Beviser for, hvorimod der let kunde skaffes Bevis for det, som Hr. Sabroe havde oplyst.

Jakob Jensen fraraadede at gaa den af Hr. Nørgaard foreslaaede Vej, da man derved vilde komme ind paa Forhold, som vanskeligt kunde lægges til Grund for ikke at anbefale. Ejendommens Værdi blev desuden næppe forringet, da det vist stod i Kontrakten, at Handelen skulde gaa tilbage, hvis Sørensen ikke kunde faa Bevillingen.

Nørgaard havde opfattet Loven saaledes, at det ikke var Personen, men Forretningen, der spurgtes om, og derfor kunde han være med til at nægte Anbefaling, hvis det var et uheldigt Gæstgiveri.

Simonsen ansaa en Undersøgelse angaaende Hotellet for ganske ørkesløs. Man kunde godt tænke sig at staa overfor en Mand, der kunde gøre en Bule til en ordentlig Beværtning.

Nørgaard kunde ud fra Hr. Simonsens sidste Betragtning henstille at nægte Anbefalingen, men uden nogen Motivering.

Simonsen vilde frafalde sit Forslag om at lade Nægtelsen ledsage af Oplysninger om Grunden.

Det vedtoges at udtale,, at Raadet ikke kunde anbefale Andragendet.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 141-1908)

Forespørgsel fra Indenrigsministeriet om Grunden til, at Byraadet ikke kunde anbefale det af Ejeren af Hotel "Nøjsomhed" indgivne Andragende om Dispensation fra Bestemmelserne i Lov Nr. 121 af 20 April 1906 om Tilladelse til at drive Gæstgiveri med Ret til at beværte andre end dem, der herbergeres i Hotellet. (Se Forh. B. Side 92).

Formanden refererede Sagen.

Nørgaard mente, at det særlig var Beværtingens Art, der var taget Hensyn til, idet man ikke ønskede denne Beværting, hvor der sagdes at drives højt Spil, betroet til en Mand, der laante Penge ud mod høje Renter.

Mikael Johansen vilde gøre opmærksom paa, at Anbefalingen oprindelig var enstemmigt vedtaget, og maatte protestere imod, at Ulkjærs Forretning, der var en af de mest ansete, blev omtalt paa denne Maade.

Formanden syntes, det vilde være for vidtgaaende nu at give sig til at undersøge Ulkjærs Forhold, og foreslog at svare, at de i Sagfører Andersen-Alstrups Skrivelse, der var vedlagt Sagen, omtalte Forhold havde været bestemmende for Byraadets Standpunkt.

Simonsen havde ikke noget imod at følge Formandens Forslag.

Det vedtoges at svare, at den i en Sagen vedlagt Skrivelse fra Sagfører Andersen-Alstrup omtalte Laanevirksomhed havde været Grunden til, at Byraadet ikke kunde anbefale Dispensationen.

